

تأثیر محیط بر تدوین نظام نامه اخلاقی و سلامت روانی مربیان

اعظم ضیال‌الدینی: دانشجوی دکتری، گروه مدیریت ورزشی، واحد کرمان، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمان، ایران
کوروش قهرمان تبریزی: دانشیار، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان، ایران (*نویسنده مسئول)
kouros3795@uk.ac.ir
اسماعیل شریفیان: دانشیار، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان، ایران

چکیده

کلیدواژه‌ها

نظام نامه اخلاقی،
سلامت روانی،
محیط،
مربیان

زمینه و هدف: رعایت اصول اخلاقی و روانی در ورزش اهمیت زیادی دارد. هدف از انجام تحقیق حاضر تعیین تأثیر محیط بر تدوین نظام‌نامه اخلاقی و سلامت روانی مربیان بود.

روش کار: این تحقیق با رویکرد کیفی و روش تحلیل محتوا انجام شد. جامعه آماری پژوهش گروه آشنا به موضوع، خبرگان ورزشی یعنی فعالان حوزه اخلاق ورزشی، اساتید دانشگاه، نقش آفرینان توسعه فرهنگ و اخلاق ورزشی بودند. شرکت کنندگان با روش گلوله برفی به صورت نمونه‌گیری مبتنی بر هدف و با حداکثر تنوع انتخاب شدند و با سوالات باز مورد مصاحبه نیمه ساختاریافته قرار گرفتند. جمع‌آوری اطلاعات با ۲۰ نفر به اشباع رسید. جمع‌آوری داده‌ها توسط دو نفر کدگذار آشنا به حوزه اخلاق در ورزش صورت گرفت. داده‌ها با استفاده از رویکرد تحلیل محتوای قراردادی تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: نتایج منجر به شناسایی ۱۴ مضمون و ۴۸ کد در زمینه اخلاق و سلامت روان مربیان شد. این کدها شامل صداقت در رفتار، مسئولیت‌پذیری، ایمنی، آموزش اخلاق، مشارکت آگاهانه، محرم اسرار بودن، توانمندسازی، عدم تبعیض، خودشناسی، داشتن خلوص جزء کدهای اخلاقی و علاقم جسمانی، اضطراب و بی‌خوابی، اختلال در کارکرد اجتماعی و افسردگی کدهای اخلاقی سلامت روانی مربیان بودند. از طرف دیگر مشخص شد مدل تحقیق از برآزش مناسبی برخوردار است.

نتیجه‌گیری: بر اساس نتایج، مربیان در محیط آموزش و تمرین با چالش‌های زیادی بویژه در اولویت‌بندی و تبیین کدهای اخلاقی و سلامت روانی روبرو هستند. نتایج مصاحبه با خبرگان می‌تواند در اولویت‌بندی و تبیین کدهای اخلاقی و سلامت روانی در محیط آموزش و تمرین راهگشا باشد.

تعارض منافع: گزارش نشده است.

منبع حمایت کننده: حامی مالی نداشته است.

شیوه استناد به این مقاله:

Ziaadini A, Ghahreman Tabrizi K, Sharifian E. The effect of environment on the development of moral code and mental health coaches. Razi J Med Sci. 2020;27(Special Issue-Psychology):1-9.

*انتشار این مقاله به‌صورت دسترسی آزاد مطابق با CC BY-NC-SA 3.0 صورت گرفته است.

Original Article

The effect of environment on the development of moral code and mental health coaches

Azam Ziaadini: PhD Student, Department of Sport Management, Kerman Branch, Islamic Azad University, Kerman, Iran

Kourosh Ghahreman Tabrizi: Associate Professor, Department of Sport management, Faculty of Physical Education and Sport Sciences, Shahid Bahonar University of Kerman, Kerman, Iran (*Corresponding author) kourosh3795@uk.ac.ir.

Esmail Sharifian: Associate Professor, Department of Sport management, Faculty of Physical Education and Sport Sciences, Shahid Bahonar University of Kerman, Kerman, Iran

Abstract

Background: Sport, having a different philosophy than other sciences, needs its own theories, and the ethics of sports in Iran requires a fundamental look at the fundamental issues of heroism, chivalry and dignity of this land (2, 1). One of the main components of exercise is coaching. The coach must know how the goals and values of sports are related to the goals and values of individuals in life and observe the ethical principles around it (4). Mental health is another important issue in the sports environment. According to the World Health Organization, a person's health does not simply include a state of complete physical health; It also includes the dimensions of mental and social health, the ability to communicate appropriately and in harmony with others, change and modify the individual and social environment, and resolve conflicts and personal desires in a positive, just and appropriate way, which is a necessity of coaching (5).

Because athletes spend most of their training and coaching time under coaches, the training and training environment is considered important (1), however, some believe that athletes promote ethics in the first stage of the family environment and in later stages. They learn from coaches and ... (6). But in many studies, the role of coach behavior and his contribution to the development of sports ethics has been reported positively (7). Observance of professional ethics by educators ensures the health of the teaching-learning process in educational organizations (10). Professional ethics increases the commitment of educators to respond to the needs of learners (11). On the other hand, the issue of mental health is so important that researchers have stated that exercise and physical activity on mental health leads to the improvement and promotion of personality and moral characteristics, self-confidence, positive physical and social perception (12).

The importance of morality and mental health is so great that various researches in this field have been done, including: Nedayi and Alavi point out that when the commitment to fun and play leads to the commitment to victory, the process Ethics, psychological and coaching characteristics and thinking about it change and moral challenges increase at the heroic and professional levels (13). These items for management should be presented in the form of standards. These standards are presented in the form of code of ethics and mental health, and the code contains codes. In fact, the moral and psychological do's and don'ts of any profession must be determined through a rational process to provide a common understanding of the values that must be maintained and disseminated in the organization (1). A code is a statement that contains policies, principles, and regulations that govern behavior.

In general, environmental sports are attractive and come with many challenges in various fields, including ethics and psychological issues. Therefore, more research is needed in the field of ethics, mental health and sports. Therefore, the present study seeks to answer the question of whether the environment has an impact on the development of moral and mental health Coaches or not?

Methods: The present research is of qualitative type with phenomenological strategy and

Keywords

Moral code,
Mental health,
Environment,
Coaches

Received: 06/07/2020

Published: 20/02/2021

content analysis (qualitative) tactics. This field is in the approach of inductive and exploratory research. In this method, data are collected through research interviews and the main areas of research. The statistical population of the study was a group familiar with the subject of sports experts (activists in the field of sports ethics, university professors, actors in the development of culture and sports ethics) who reached the theoretical saturation by the method of snowball with the views of 20 experts. First, semantic units were identified, then open coding, axial and selective coding, and the formation of a tree model of ethics and mental health in sports were performed. Also, observational validity and validation showed that the research findings had appropriate validity, in order to The reliability of this coding research, especially the initial coding, was done by 2 people familiar with the research problem, and the findings were agreed upon with the researcher on 83% similarity of the coding, and the appropriate reliability was obtained, in order to interpret and present the results with Fewer errors were used than Max QD12 software.

Results: Findings from in-depth interviews with the group of experts were divided into three categories of open coding, central and selective coding. Secrets, empowerment, non-discrimination, self-knowledge, purity, physical health, anxiety and insomnia, social dysfunction and depression) were understood to be included in 48 sub-themes. The results also showed that the practice and training environment has an effect on the ethics system ($t = 45.3$, $p = 0.001$) and ($p = 45.3$, $p = 0.001$) mental health of sports coaches. On the other hand, due to the desirable fit of the measurement model and the overall fit coefficient = $0.875 = GOF$, the model has a favorable fit. Which shows that the model of moral code and mental health of sports coaches has a good fit.

Conclusion: In ancient times, sport was sacred to the Iranians to the extent that the heroes appeared to the people in the awe of myths and in epics, wars, cultures, literature, art, poetry, etc. Have had extraordinary (18 and 19). Over time, this work faded and moral vices appeared in some discussions (20). For this reason, the issue of education and the body, or morality and moral property in general, has been important and perhaps less considered today; But the ethical codes and guidelines proposed by the institutions are one of the solutions to prevent these vices that the present study has dealt with. In the present study, the statements of the interviewees and the identification of the ethical codes of the trainers in the training and practice environment were investigated. The central coding of honesty in behavior in this study was exactly in line with the ethical codes of Canadian football (2017) with the axis of honesty in behavior (20). One of the themes and codes examined was the central coding of safety and physical symptoms, which was also emphasized in the Canadian Basketball Association, the sport of American hockey. On the other hand, the central coding of empowerment was in line with the coding of some countries, which they named with the focus on non-discrimination. Codes aware of their level of performance, having self-care information and aware of their knowledge limitations with axial coding of self-knowledge. Complete physical, mental and psychological presence and fulfillment of all obligations are named with the central coding of purity. The central codes of conscious participation, confidentiality, empowerment, non-discrimination, self-knowledge, sincerity, honesty in behavior, responsibility in coaching, safety and ethics education were also explored in the form of selective environmental coding and training. Finally, it must be acknowledged that the observance of moral principles and mental health, especially in sports coaches, is very important. It seems that considering each of the themes and ethical codes of the present study can create a new window with the focus on clean, moral and healthy sports among sports coaches, although the findings of this study can not be comprehensive. Is considered a comprehensive instruction on all concepts that prevent coaches from immoral cases and psychological problems, but can be considered as a comprehensive example that has been addressed from the perspective of experts.

Conflicts of interest: None

Funding: None

Cite this article as:

Ziaadini A, Ghahreman Tabrizi K, Sharifian E. The effect of environment on the development of moral code and mental health coaches. Razi J Med Sci. 2020;27(Special Issue-Psychology):1-9.

*This work is published under CC BY-NC-SA 3.0 licence.

مقدمه

در عصر کنونی، بسیاری از فیلسوفان علم بر این امر تکیه دارند که هر جامعه‌ای نیازمند به مجموعه دانشی است که سازگار با محیط زندگی آن جامعه باشد (۱). در این میان ورزش با داشتن فلسفه‌ای متفاوت نسبت به دیگر علوم نیازمند تئوری‌های خاص خود است و اخلاق ورزش ایران زمین با توجه به مباحث بنیادی پهلوانی، جوانمردی و عیاری این سرزمین نگاهی بنیادی را می‌طلبد. از این منظر، تربیت بدنی و ورزش، بخشی از میراث فرهنگی کشور ما ایران است و صرف نظر از جنبه‌های عملی آن، بر پایه یک پیشینه تاریخی و فرهنگی قرار دارد (۲) و این مسئله نشان می‌دهد مقوله‌های این دسته بهتر است بومی بررسی شوند.

به طور کلی در بررسی ورزش، مجموعه‌ای از فعالیت‌های حرکتی و تکنیکی سازمان یافته و هدفمند بررسی می‌شوند که در جهت تأمین سلامتی و افزایش قابلیت‌های جسمانی بوده و دارای قوانین و مقررات خاص خود هستند و می‌توانند همراه با رقابت، مسابقه، برد و باخت باشند (۳). یکی از اجزاء اصلی ورزش مربی است. مربی باید بداند که چگونه اهداف و ارزش‌های ورزشی با اهداف و ارزش‌های افراد در زندگی ارتباط پیدا می‌کند و اصول اخلاقی پیرامونی آن رعایت شود (۴) یکی دیگر از موضوعات مهم در عصر حاضر و در محیط ورزش مقوله بهداشت روان است که توجه بسیاری از محققان را به خود جلب کرده است. هدف از بهداشت روان ایجاد سلامتی روانی از طریق پیشگیری از ابتلا به بیماری‌های روانی و ایجاد محیطی سالم برای برقراری روابط صحیح انسانی است. بر اساس تعریف سازمان بهداشت جهانی سلامت و تندرستی افراد صرفاً شامل حالت سلامتی کامل از لحاظ جسمانی نیست؛ بلکه ابعاد سلامت روانی، اجتماعی، قابلیت ارتباط موطون و هماهنگ با دیگران، تغییر و اصلاح محیط فردی و اجتماعی، و حل تضادها و تمایلات شخصی به طور منفی، عادلانه و مناسب را نیز در بر می‌گیرد که از ضروریات امر مربیگری است (۵)

هر چند محیط‌های گوناگونی شامل محیط مسابقه، محیط آموزش و تمرین، محیط خانواده برای آموزش و بررسی اخلاق و سلامت روان در مربیگری گزارش شده است، اما از آنجا که ورزشکاران در بیشترین زمان

آموزش و تمرین زیر نظر مربیان قرار دارند، محیط آموزش و تمرین مهم تلقی می‌شود (۱) هرچند نتایج متناقضی نیز در این باره گزارش شده است. برخی‌ها معتقدند که ورزشکاران اخلاق را در مرحله اول از محیط خانواده و در مراحل بعدی از مربیان، مسئولان، هم تیمی‌ها و دیگر افرادی که در محیط هستند، فرا می‌گیرند (۶). در بسیاری از مطالعات، نقش رفتار مربی و سهم او در ایجاد اخلاق ورزشی، مثبت گزارش شده است (۷). اخلاق حافظ فعالیت‌های بشر از میل و گرایش به هر گونه کج روی و پایه تربیت انسان است (۸)

در تجزیه و تحلیل شغل مربیگری، دو جنبه یا حیطه اصلی مورد بررسی قرار می‌گیرد، یکی حیطه دانش تخصصی و صلاحیت علمی که اقتدار حرفه‌ای در این حوزه را مشخص می‌کند که شامل مهارت‌ها و شایستگی نیروهای متخصص است و جنبه دیگر، در برگزیده معیار و شاخص‌هایی برای رفتار است که جنبه اخلاقی-روانی و حالتی تقواگونه دارد و تعهدی در جهت رشد و کمال فرد را فراهم می‌آورد. بنابراین فعالیت‌های حرفه‌ای خدمتی مبتنی بر مهارت و شایستگی است و نیازمند رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای در عمل می‌باشد. حتی شرکت‌کنندگان در برنامه‌های ورزشی برای مقبولیت و پذیرش اجتماعی باید مجموعه‌ای از نگرش‌ها، هنجارها و ارزش‌های اخلاقی را داشته و بر رعایت آن در محیط‌های ورزشی و مسابقات تاکید ورزند (۷) پایبندی مربیان به اصول و ارزش‌های اخلاق حرفه‌ای، هم از منظر توسعه فرهنگ سازمانی مبتنی بر اخلاقیات و هم از منظر انتقال صفات ممیزه و ویژگی‌های برجسته انسانی به فراگیران و در نتیجه اشاعه آن در جامعه، حائز اهمیت است (۹) رعایت اخلاق حرفه‌ای توسط مربیان تضمین کننده سلامت فرآیند یاددهی-یادگیری در سازمان‌های آموزشی است (۱۰) اخلاق حرفه‌ای موجب افزایش تعهد پاسخگویی مربیان نسبت به نیازهای فراگیران است (۱۱). از طرف دیگر مقوله سلامت روان به اندازه‌ای با اهمیت است که محققان اظهار کرده‌اند که ورزش و فعالیت بدنی بر سلامت روان منجر به بهبود و ارتقای ویژگی‌های شخصیتی و اخلاقی، اعتماد به نفس، تصور بدنی و اجتماعی مثبت می‌شود (۱۲).

در بعد اخلاق و ویژگی‌های شخصیتی تفاوت وجود دارد. اما پژوهش سید عامری و همکاران در حوزه مربیگری تفاوت معناداری بین پست‌های مربیگری و تصمیمات اخلاقی بر مبنای کدهای اخلاقی را مشاهده نکرده است (۱۶). شاخص‌های متعددی جهت اخلاق در ورزش به ویژه مربیگری گزارش شده است. کهندل در پژوهشی ۵۱ شاخص مربیگری را در هشت بعد اصلی مورد بررسی قرار داده که این ابعاد عبارت بودند از ویژگی‌های شخصیتی- ادراکی، مهارت‌های عاطفی- انسانی، ویژگی‌های اجتماعی، مهارت‌های مدیریتی، ویژگی‌های علمی و تخصصی، ویژگی‌های ورزشی، ویژگی‌های فردی و شخصی، سوابق کاری. سپس براساس نتایج بدست آمده الگوی نظری را طراحی نموده است (۴)

ورزش محیطی جاذب و همراه با چالش‌های فراوانی در حوزه‌های مختلف از جمله اخلاق و مسائل روانی است. از این رو نیازمند تحقیقات بیشتر در حوزه اخلاق، سلامت روانی و ورزش می‌باشد. بر اساس کلیه موارد ذکر شده و بررسی پژوهش‌های پیشین و از آن جایی که شناسایی کدهای اخلاق و روانی و اجرای آن توسط مربیان در محیط آموزش و تمرین از اهمیت بسزایی برخوردار است و می‌تواند ورزش اخلاق مدار را در محیط تمرین و آموزش توسعه دهد لذا پژوهش حاضر در صدد این سوال است که آیا محیط بر تدوین نظام نامه اخلاقی و سلامت روانی مربیان تاثیر دارد یا خیر؟

روش کار

پژوهش حاضر از نوع کیفی با استراتژی پدیدارشناسی و تاکتیک تحلیل محتوا (کیفی) است، این حوزه در رویکرد پژوهش استقرایی و اکتشافی است، در این روش، داده‌ها از طریق مصاحبه مربوط به تحقیق جمع آوری شده و ریشه زمینه‌های اصلی از آنها مشخص می‌گردد. جامعه آماری پژوهش را گروه آشنا به موضوع خبرگان ورزشی (فعالان حوزه اخلاق ورزشی، اساتید دانشگاه، نقش آفرینان توسعه فرهنگ و اخلاق ورزشی، حدود ۳۰۰ نفر) بودند که به روش گلوله برفی با دیدگاه ۲۰ خبره به اشباع نظری رسید. ابتدا واحدهای معنایی شناسایی شد، سپس کد گذاری باز، کدگذاری محوری و انتخابی و شکل‌گیری مدل درختی اخلاق و سلامت

گرچه ادعا می‌شود که رعایت اصول و استانداردهای اخلاقی در فعالیت‌ها و برنامه‌های ورزشی موضوع ساده‌ای است، اما در واقع، این کار بسیار پیچیده است. ندایی و علویاشاره می‌کنند زمانی که التزام به تفریح و بازی به سوی التزام به پیروزی پیش می‌رود، روند اخلاق، ویژگی‌های روانی و مربیگری و تفکر پیرامونی آن تغییر می‌کند و چالش‌های اخلاقی در سطوح قهرمانی و حرفه‌ای بیشتر می‌شود (۱۳) چالش‌های این حوزه شامل بیرون کشیدن ورزشکاران توسط مربی از زمین ورزش به نشانه اعتراض، استفاده از الفاظ نامناسب و رکیک و عدم پایبندی مربیان و مسئولین برخی باشگاه‌ها به اصول اخلاقی و غیره می‌باشد (۱۴) که همگی بررسی این چالش‌ها و راه حل‌های پیش رو را می‌طلبند.

موارد مذکور جهت مدیریت باید در قالب استانداردهایی مطرح شوند. این استانداردها در قالب نظام نامه‌های اخلاقی و سلامت روانی ارائه می‌شوند و نظام‌نامه‌ها شامل کدهایی هستند. در واقع این کدها مجموعه‌ای از اصول و استانداردهای سلوک بشری است که رفتار افراد و گروه‌ها را تعیین می‌کند. در حقیقت باید‌ها و نباید‌های اخلاقی و روانی در هر حرفه باید در طی یک فرایند عقلانی تعیین شود تا فهم مشترکی از ارزش‌هایی که باید در سازمان حفظ و اشاعه شود، فراهم گردد (۱) نظام‌نامه همان بیانیه‌ای است که حاوی خط مشی، اصول و مقرراتی است که رفتارها را هدایت می‌کند. خوشبختانه شدت نگارش نظام‌نامه در کشور رو به افزایش بوده است، به طوری که علوم پرستاری، پزشکی، مشاوره و غیره همگی از آن بهره برده‌اند. در علوم ورزشی، می‌توان به پژوهش‌های مختلفی مانند پورسلطانی و همکاران در خصوص نظام نامه اخلاقی اعضاء هیئت علمی اشاره کرد (۱۵)

پیرو تمام موارد ذکر شده نظام‌نامه اخلاقی، در سال‌های اخیر، انحراف در میان ورزشکاران، مربیان و کارگزاران و سایر عوامل مرتبط با ورزش، توجه محققان، پژوهشگران و برنامه‌ریزان ورزش را به خود جلب کرده است (۱۳) پورسلطانی و همکاران، شاخص‌های فعالیت گروهی، صداقت، وظیفه‌شناسی، رفتار حرفه‌ای، تعهد و مسئولیت مالی را مطرح کرده‌اند (۱۵). همچنین مشاهده می‌شود بین حوزه‌ها و شاخص‌های مربیگری

های ضد دوپینگ، پرهیز از آزار و اذیت، اجتناب از بی عدالتی با کدگذاری محوری صداقت در رفتار؛ کدهای مسئولیت دستیابی ورزشکار به سطحی از یادگیری، داشتن برنامه آموزشی، مسئولیت در بروزرسانی اطلاعات و اقتدار در تصمیم گیری با کدگذاری محوری مسئولیت پذیری در مربیگری؛ آگاهی از اصول کمک‌های اولیه، احتیاط نسبت به ورزشکار آسیب دیده، تناسب مهارت و تمرین با قابلیت ورزشکار، استفاده از تجهیزات استاندارد، تلاش برای حفظ سلامت ورزشکار، آمادگی اقدامات اضطراری و ایجاد محیط فاقد خطر با کدگذاری محوری ایمنی؛ کدهای آموزش قوانین و مقررات، ترویج بازی عادلانه، آموزش مهارت‌های جوانمردی و پهلوانی، داشتن تجارب و مدرک مربیگری، همراه همیشگی خوب و بد ورزشکار، آموزش واقع‌گرایانه و اهداف واقعی و آموزش مهارت‌های ارتباطی با کدگذاری محوری آموزش؛ داشتن حق نظر و بازخورد، توسعه اعتماد به نفس و اطمینان و اعتماد به ورزشکار با کدگذاری محوری مشارکت آگاهانه؛ کدهای انتقال اطلاعات حساس تنها با نظر ورزشکار، تخصیص موارد خصوصی با نظر خود ورزشکار، پرهیز از سوء استفاده از اطلاعات و پرهیز از انتشار اطلاعات فردی با کدگذاری محوری محرم اسرار بودن؛ حق داشتن سرگرمی ورزشکار، توجه به شرکت داشتن و مشارکت به جای پیروزی، توسعه شخصیت ورزشکار، فرصت ابراز فردی و احترام به عقیده‌ها با کدگذاری محوری توانمند سازی؛ معلولیت، مذهب، قومیت، جنس و نژاد با محوریت عدم

روان در ورزش صورت گرفت، جهت تعیین روایی این پژوهش بر اساس ادبیات یکی از راه‌ها درگیری طولانی مدت پژوهشگر با فضای پژوهشی و مشاهدات مداوم در محیط پژوهش بود که خود باعث روایی سازی پژوهش شده است و در بعدی دیگر وجود داوران بیرونی با طرح سوال این که آیا یافته‌ها، تفاسیر و نتایج توسط داده‌ها پشتیبانی می‌شود یا خیر؟ که در پژوهش حاضر هر دو مورد یعنی درگیری پژوهشگر با پژوهش و همچنین تفسیر داده‌ها توسط ۲ نفر خبره در حوزه آمار و پژوهش صورت گرفت و یافته‌های تحقیق دارای روایی مناسب ارزیابی شد، به منظور پایایی این پژوهش کدگذاری‌ها خصوصاً کدگذاری اولیه توسط ۲ نفر آشنا با مساله پژوهش انجام شده و یافته‌ها به همراه نظر پژوهشگر روی عدد ۸۳ درصد تشابه کدگذاری توافق نظر رسید و پایایی نیز مناسب بدست آمده است، به منظور تفسیر و ارائه نتایج با خطای کمتر از نرم افزار مکس کیو دی ای ۱۲ استفاده شد.

یافته‌ها

یافته‌های حاصل از مصاحبه‌های عمیق با گروه خبرگان پس از بررسی در سه دسته کدگذاری باز، محوری و انتخابی تقسیم بندی شد. در همین رابطه کدهای رعایت تمامی استانداردها (زبانی، رفتاری و ...)، ایجاد محیط سالم فاقد مواد مخدر و الکل، اجتناب از بهره‌گیری شخصی، پرهیز از هرگونه تماس فیزیکی، اجتناب از بهره‌گیری احساسی، پیروی از دستورالعمل

جدول ۱- تأثیر محیط بر نظام نامه اخلاقی و سلامت روان مربیان

متغیر	شاخص‌های آماری	ضریب مسیر	آماره t	سطح معناداری
محیط تمرین و آموزش		۰,۹۱	۴۵,۳	۰,۰۰۱
		۰,۷۶	۱۲,۳	۰,۰۰۱

جدول ۲- برازش مدل اندازه‌گیری

سازه	ضریب آلفای کرونباخ	ضریب پایایی ترکیبی (CR)	میانگین واریانس استخراجی (AVE)	فورنل و لاکر	نتیجه
محیط تمرین و آموزش	۰,۸۴	۰,۸۷	۰,۵۲	مطلوب	تایید

جدول ۳- کیفیت مدل نظام نامه اخلاقی و سلامت روانی مربیان

شاخص	R ²	GOF
مقدار	۰,۵۰۴	۰,۸۷۵

هنری در خدمت دفاع از میهن، ناموس، عقیده و غیره بوده و به همین دلیل تقدس داشته است تا جایی که پهلوانان در هیبت اسطوره‌ها برای مردم جلوه می‌نموده‌اند و در حماسه آفرین‌ها، جنگ‌ها، فرهنگ‌ها، ادبیات، هنر، شعر و غیره تأثیرگذاری فوق‌العاده‌ای داشته‌اند (۱۷). به مرور زمان این اثر کم رنگ شد و رذائل اخلاقی در بعضی مباحث حضور پیدا کرد. پورسلطانی و همکاران اشاره به بی‌تعهدی اخلاقی در ورزش نمود (۱۵)، فتحی و همکاران اشاره به قضاوت اخلاقی در ورزش ورزشکاران ایرانی را مطرح ساخت (۱۸) که نشان می‌دهد، بحث تربیت و بدن یا به طور عام اخلاق و ملکات اخلاقی مورد اهمیت بوده و شاید امروز کمتر مورد توجه قرار گرفت؛ اما کدهای اخلاقی و دستورالعمل‌های پیشنهادی توسط موسسات یکی از راه حل‌های جلوگیری از این رذایل به شمار می‌رود که پژوهش حاضر به آن پرداخته است.

در پژوهش حاضر به بررسی اظهارات مصاحبه شونده‌گان و شناسایی کدهای اخلاقی مربیان در محیط آموزش و تمرین پرداخته شد. کدگذاری محوری صداقت در رفتار در این تحقیق دقیقاً با کدهای اخلاقی فوتبال کشور کانادا با محور صداقت در رفتار همسو بود، کدهای اخلاقی فوتبال این کشور شامل صداقت، خلوص، افتخار، مدیریت تضاد و توسعه طلبی بودند؛ کدهای مسئولیت‌دستیابی ورزشکار به سطحی از یادگیری، داشتن برنامه آموزشی، مسئولیت در روزرسانی اطلاعات و اقتدار در تصمیم‌گیری با کدگذاری محوری مسئولیت‌پذیری در مربیگری مطرح شد (۱).

یکی از مضامین و کدهای بررسی شده کدگذاری محوری ایمنی و علایم جسمانی بود که این کدها نیز در انجمن بسکتبال کانادا، ورزش‌هاکی امریکا، مورد تأکید قرار گرفته بود به نظر تمامی این انجمن‌ها یکی از وظایف مربیان تأکید بر سلامت محوری در آموزش و تمرین است؛ کدهای آموزش قوانین و مقررات، ترویج بازی عادلانه، آموزش مهارت‌های جوانمردی و پهلوانی، داشتن تجارب و مدرک مربیگری، همراه همیشگی خوب و بد ورزشکار، آموزش واقع‌گرایی و اهداف واقعی و آموزش مهارت‌های ارتباطی با کدگذاری محوری آموزش بود که تمامی این کدها برگرفته از کدهای

تبعیض؛ کدهای آگاه به سطح عملکرد خود، داشتن اطلاعات مراقبت از خود و آگاه به محدودیت‌های دانشی خود با کدگذاری محوری خودشناسی و در آخر کدهای حضور کامل فیزیکی و ذهنی و عمل به تمامی تعهدات با کدگذاری محوری داشتن خلوص نام گذاری شده‌اند. کدهای محوری مشارکت آگاهانه، محرم اسرار بودن، توانمندسازی، عدم تبعیض، خودشناسی، داشتن خلوص، صداقت در رفتار، مسئولیت‌پذیری در مربیگری، ایمنی و آموزش اخلاق در قالب کدگذاری انتخابی محیط و آموزش نام گذاری شده است.

همانطور که در جدول ۱ مشاهده می‌کنیم نتایج نشان داد محیط تمرین و آموزش بر نظام نامه اخلاق ($t=45,3$, $p=0,001$) و سلامت روان ($t=45,3$, $p=0,001$) و مربیان تأثیر دارد

از طرف دیگر مشخص شد که مدل نظام‌نامه اخلاقی و سلامت روانی مربیان ورزشی از برآزش مناسبی برخوردار است. جهت بررسی برآزش مدل نظام نامه اخلاقی و سلامت روانی مربیان پایه استان کرمان بررسی سه شاخص اهمیت دارد، در گام اول برآزش مدل‌های اندازه‌گیری مطرح است. در گام دوم برآزش مدل ساختاری یعنی مقادیر $Q2$ و R^2 اهمیت دارد و در آخر مقدار GOF بوده که در زیر تمامی موارد ارائه شده است.

یافته‌های جدول ۲ و ۳ نشان می‌دهد که با توجه به مطلوب بودن برآزش مدل اندازه‌گیری و ضریب برآزش کلی $GOF=0,875$ مدل دارای برآزش مطلوب می‌باشد.

بحث

شناسایی، کدگذاری و رعایت و اجرای اصول اخلاقی و سلامت روانی همسو با اخلاق یکی از الزامی‌ترین اصول در جامعه ورزشی می‌باشد، در این پژوهش از اظهارات شرکت‌کنندگان ۱۴ مضمون (صداقت در رفتار، مسولیت‌پذیری در مربیگری، ایمنی، آموزش، مشارکت آگاهانه، محرم اسرار بودن، توانمندسازی، عدم تبعیض، خودشناسی، داشتن خلوص، سلامت جسمانی، اضطراب و بی‌خوابی، اختلال در کارکرد اجتماعی و افسردگی) درک گردید که در ۴۸ زیر مضمون جای گرفتند.

در گذشته دور این مرز و بوم همواره ورزش به عنوان

مشکلات روانی مربیان دانست، اما می‌توان به عنوان یک نمونه جامع که به آن از منظر خبرگان پرداخته شده توجه کرد. با این حال در تحقیق حاضر برخی از اساتید و اعضای جامعه از همکاری در تحقیق خودداری کردند که از محدودیت‌های تحقیق حاضر می‌باشد.

نتایج تحقیق حاضر منجر به شناسایی ۱۴ مضمون (صداقت در رفتار، مسولیت پذیری در مربیگری، ایمنی، آموزش، مشارکت آگاهانه، محرم اسرار بودن، توانمند سازی، عدم تبعیض، خودشناسی، داشتن خلوص، سلامت جسمانی، اضطراب و بی‌خوابی، اختلال در کارکرد اجتماعی و افسردگی) شد که در ۴۸ زیر مضمون جای گرفتند از طرف دیگر مشخص شد مدل تحقیق از برازش مناسبی برخوردار است. بر اساس این نتایج مربیان در محیط آموزش و تمرین با چالش‌های زیادی بویژه در اولویت بندی و تبیین کدهای اخلاقی و سلامت روانی روبرو هستند. نتایج مصاحبه با خبرگان در این مطالعه می‌تواند در اولویت بندی و تبیین کدهای اخلاقی و سلامت روانی در محیط آموزش و تمرین راهگشا باشد. مربیان با استفاده از این کدها می‌توانند این چالش‌ها و زیرمجموعه‌های آنها را شناسایی کرده و جهت کنترل رفتار خود در شرایط حساس تمرین از آنها بهره ببرند.

تقدیر و تشکر

با تشکر از اساتید گروه پانل مصاحبه که وقت گرانقدرشان را در اختیار بنده و این پژوهش قرار دادند و همچنین باید تشکر کنیم از تمامی عزیزان مربی که در راستای اخلاق رفتار و عمل می‌کنند.

این مطالعه با کد اخلاق IR.IAU.KERMAN.REC. 1398.009 در کمیته اخلاق دانشگاه آزاد کرمان به تصویب رسید..

References

1. Razaghi ME, Mehrabi GH. Ethic in sport (Concepts, Challenges and Solutions), Tehran: Neda Karavarrin Publications. 2018.(3);17-57(Persian).
2. RamezaniNejad R, Rahmati MM, Miriosafi SJ, Sajjadi SA. Identification of effective factors and factors in cultural development in sporting championship. Sports Manag Stud. 2017;40:61-78. (Persian)

اخلاقی فوتبال کشور کانادا (۳) بود، در این کدنامه اشاره آزادی ورزشکار در پاسخگویی و بازخورد بیشتر شده بود؛ کدهای انتقال اطلاعات حساس تنها با نظر ورزشکار، تخصیص موارد خصوصی با نظر خود ورزشکار، پرهیز از سوء استفاده از اطلاعات و پرهیز از انتشار اطلاعات فردی با کدگذاری محوری محرم اسرار بودن مطرح شد که می‌توان اشاره داشت که تقریباً تمامی کدهای مطالعه شده قبلی اشاره شده بود، به نوعی که مربیان در کنار مسئولیت پذیری در قبال ورزشکاران باید نسبت به ورزشکاران خود متعهد باشند.

کدهای حق داشتن سرگرمی ورزشکار، توجه به شرکت داشتن و مشارکت به جای پیروزی، توسعه شخصیت ورزشکار، فرصت ابراز فردی و احترام به عقیده ها با کدگذاری محوری توانمند سازی با کدهای اخلاقی فوتبال کشور کانادا (۳) تحت عنوان کدهای معلولیت، مذهب، قومیت، جنس و نژاد با محوریت عدم تبعیض همسو بود که این مولفه یعنی عدم تبعیض مورد تایید غالب دستورالعمل‌های اخلاقی ورزش‌های مختلف بود؛ کدهای آگاه به سطح عملکرد خود، داشتن اطلاعات مراقبت از خود و آگاه به محدودیت‌های دانشی خود با کدگذاری محوری خودشناسی بود که این کدها روند مطالعاتی جدید این پژوهش حاصل نظر خبرگان بود که در کدهای رفتاری مربیان کشورهای دیگر یاد نشده بود و در آخر کدهای حضور کامل فیزیکی و ذهنی و روانی و عمل به تمامی تعهدات با کدگذاری محوری داشتن خلوص نام گذاری شده‌اند. کدهای محوری مشارکت آگاهانه، محرم اسرار بودن، توانمندسازی، عدم تبعیض، خودشناسی، داشتن خلوص، صداقت در رفتار، مسئولیت پذیری در مربیگری، ایمنی و آموزش اخلاق در قالب کدگذاری انتخابی محیط و آموزش نام گذاری شده است نیز اکتشاف شد.

در نهایت، رعایت اصول اخلاقی و سلامت روانی بخصوص در مربیان ورزشی از اهمیت بسزایی برخوردار است. به نظر می‌رسد که در نظر گرفتن هر کدام از مضامین و کدهای اخلاقی پژوهش حاضر بتواند دریچه‌ای جدید با محوریت ورزش پاک و اخلاقی و سالم در میان مربیان ورزش ایجاد کند، هرچند به صورت جامع نمی‌توان یافته‌های این پژوهش را دستورالعمل جامع بر تمامی مفاهیم جلوگیری کننده از موارد غیر اخلاقی و

3. RamezaniNejad R, Daneshmandi H, Nikooi A, Bahrami Pour B. Comparison of the main attributes of al-Wali in Shahnameh. *Olympics*. 2007;4:83-90. (Persian).
4. Kohandel M, Amirtash AM, Mozaffari SAA. Determine and prioritize the criteria for selecting national team coaches in a few group sports. *Olympic Games*. 2003;10(1-2):17-28. (Persian)
5. Gulliver A, Griffiths KM, Christensen H. Barriers and facilitators to mental health help-seeking for young elite athletes: a qualitative study. *BMC Psychiatry*. 2012;12(1):157.
6. Malcom NL. "Shaking It Off" and "Toughing It Out" Socialization to Pain and Injury in Girls' Softball. *J Contemp Ethnograph*. 2006;35(5):495-525.
7. Horn T. Intrinsic motivation: Relationships with collegiate athletes' gender, scholarship status, and perceptions of their coaches' behavior. *J Sport Exer Psychol*. 2000;22(1-4):63-84.
8. Morris L, Wood G. A model of organizational ethics education. *Eur Bus Rev*. 2011.
9. Ardalan MR, Beheshti Rad R. The relationship between the organization's ethical environment and ethics; the role of mediating professional development. *Ethics Sci Technol*. 2016;11(4):1-12. (Persian)
10. Imanipour M. Principles of professional ethics in education. *Ethics Med History*. 2012;5(6):27-41. (Persian)
11. Rahmani Zadeh D, Jafari Sani H, Davoodnia S. The role of the organization's ethical atmosphere in predicting the job satisfaction of teachers. *Ethics Sci Technol*. 2015;10(3):57-63. (Persian)
12. Hughes L, Leavey G. Setting the bar: athletes and vulnerability to mental illness. *The Br J Psychiatry*. 2012;200(2):95-96.
13. Rahmani Zadeh D, Jafari Sani H, Davoodnia S. The role of the organization's ethical atmosphere in predicting the job satisfaction of teachers. *Ethics Sci Technol*. 2015;10(3):57-63. (Persian)
14. Pour Sultani H, Eghbali B, Zarean H. Designing and compiling of the ethical code of faculty members of physical education and sport sciences from students' point of view 2016. *Sports Manag J*. 2016;4(1):65-84. (Persian)
15. NaderianJahromi M. *Ethics in Sport*. Tehran: Nisima Publications (commissioned by the Institute for Educational and Sports Science) 2012. (Persian)
16. Sayyed Ameri MH, Kashef SM, Fatah Pour Marandi M. Ethical decision making by sports coaches based on post and coaching history. *Sports Manag*. 2016;7(29):141-158. (Persian)
17. Goodarzi M. The development of ancient arts and zurkhaneh in Iran. *Motion*. 2005;22:149-170.
18. Razaghi ME, Sotoudeh MS, Afrashe M, Razaghi J. Historical Siri on Paradise Classes and Moral Curriculum from Professor Mahmoud

QataliKharazmi (Pouriani Pahlavan). *Quart J Manag Physiol North Sports*. 2014;1(1):39-48. (Persian)